

Uzstāvējams:

8. gads.

Rīgā, 15. jūlijā.

"Baltijas Semkopija" Administrācija, Ār-Nīgas Kalku-eelā № 14, Puhziņu Gederta un beebra grahmatu-bodē. Bejtam Rīgā: Altberga un Kapteina grahmatu-bodis. Zītās pilskētās: wifās grahm.-bodis. Uj laukeem: pee pagastu-waldem, mahžitajem, skolotajem, 2c.

Matka ar peefahrišānu par wafū:

Ar Beelikumu: par gadu 3 rubl. bej Beelikuma 1 rubl. 60 kap. Ar Beelikumu: par 1/2 gadu 1 rubl. 60 kap., bej Beelikuma 85 kap. Matka ešpedizija un grahmatu-bodis faemot: Ar Beelikumu: par gadu 2 rubl. 50 kap., bej Beelikuma 1 rubl. Ar Beelikumu: par 1/2 gadu 1 rubl. 30 kap., bej Beelikuma 55 kap. Beelikums ween par gadu 1 rubl. 50 l., par 1/2 gadu 80 kap.

Sludinājums, par 8 kap. šihu rakstu rindinu, nem pretim S. Allunans, Jēlgawā; Deepinš, Behtis; Salleneets, Bauftā, un administrācija, Rīgā.

Baltijas Semkopija redakcija, administrācija un ešpedizija atronahs Ār-Nīgas Kalku-eelā Nr. 14.

Saimneezibas nodala.

Derigi padomi semkopjeem.

Labs lihdselks preefš plawu mehšlošānās.

Dascham semkopim iraid gan leelas, plakšas plawas, bet maš seena. Plawas teef, gluschi tapat kā labibas lauki, gadu no gada jo wairak iſſuhtas, tad tahs til plaujam un nekad nepahrmešlojam. Labas plawas ir fainneeziba no leela labuma un ſwara, bet pee ſliktahm plawahm patehrejān daschreij wairak laika un puhliān, nēla wiazas ar faweem raschojumeem atmaklat ſpehtu. Ja fawas wahjāhs plawas ar ſalka mehšleem ſuhdotum, tad to teefu atkal faweem laukeem atreebtum; tadehl preefš tam mums wajag zitadu lihdseli ismeklet. Labakais un lehts lihdselks preefš tam iraid uš ſchahdu wihſi ſagatawoti mehſli:

Pawafari, kad wihſi ſalka mehſli uš lauka iſweſti, ja-eeſſen lopu kuhſis jeb ari uš ihpaſchi eetaiſtu mehſlu weetu laba lahrta ſmilts un weenlihdsigi pahre plahnū japahrlihdsina. Kad nu lopu mehſli dabus wihu ſeemu uš ſmilti gulet, tad ta bus ar trekno wirzu uš to pilnigako peewilufehs. Tahda wirzaina ſmilts nu jawed pawafari uš wahjahm plawahm un atkal lahrīgi pahre tahm japahrkaifa. Uš tā mehſlotu plawu augs ſahle wilaodama jau paſchu pirmo gadu. Zaur to panahkam dimi jo leelus labumus: pirmahrt ne-eeſ trekna wirza nekur newajadſigi bojā un otrahrt mantojam weegli un lehti preefš plawahm labus mehſlus. — Otradi waram to paſchu ſchitā ſagatawot: Katrai mehſlu weetai, kā ſinams, wajaga ihpaſchas bedres jeb grahwju, kur pahralā wirza ſakrahjahs. Tahda bedre jeb grahwji jaeeſlihdsina pirmā laba lahrta ſauſas ſmilts un ja-apej tad ar wirzu tā, kā ſmilts pilnigi apluhſi. Kad tas notizis, tad japeber lahrta ſmilts un atkal ar wirzu ja-apej. Tā tas ja-attahrto til daudj reifas, kamehr bedre ar ſmilti pilna. Ja wirza ar ſmilti labi iſruhguſe, tad to war uš wahjalahm plawahm uſmeſi. Ar tahdu ſmilti mehſlotas plawas ijdod daudj leelaku raschu, nēla kad tahs ihſeem ſalka mehšleem ſuhdotum.

Kā kauli ahtri ſagatawojami preefš augu baribas.

Mehs pehrkam ſuperoſſatus un zitus mahſfliigi ſagatawotus mehſlus, bet kaulus, dahrgus kaulus, kas ſche un te ſehtās un pa dahrsu aplahrt mehtajahs, ne-eewehrojān. Rabaga Schihdinhſ tos ſalāsa ruhpiigi un pahrdod pilskētās jeb taiſni kaulu maltawās par ſkaidru, dahrgu naudu. To, ko mehš ſchitā par weli iſ mahjahm iſlāiſcham, pehrkam wehlat atpakaļ par jo augſtahm zenahm, un tas ir iſ lauleem ſagatawoti — kaulu milti. Tas ir neprahrtigi! Wihſis fainneezibas atkritumus mehš ſpehjam weegli un ſelmigi paſchi ſawam labumam iſleekat, un proti kaulus un ragus uš ſchahdu wihſi: Sakrohtis ragus, kaulus un nagus wajaga rudent plahnās lahrtās jeb ari pa weenam ſirgu mehſlās eerakt. Zeeti ſamihstās mehſlās attihstahs leels ſiltums un — ſaweenibā ar mehſlu ſlapjumu — iſlauſē eeraktos kaulus un nagus pehž lahda laika pilnigi. Ja pawafari mehſlus uš lauku wediſi, neatradihſi no eerakteem kermeneem wairā ne drupas; — tee buhs, kā jau teiktis, wihſi iſluſuſchi un mehſli trihs reis til ſpehziigi.

Kā war labibu ilgu laiku neſamaitatu uſglabat.

Daudj ſemturu neſpehji rudenti, ſemu zenu dehl, wihu ſawu neſchahwetu iſkultu labibu pahrdot un uſglabā to tamdehl apzirknās jeb augſcheenēs ilgaku laiku. Seemu tas nogulditai laibibai gan nēla neſlahdehs, kad wehl to wairak reifas apgroſam un iſwandam, bet wafaru, karſtā laikā, ta ir nedroſcha leeta. Labiba, kas leelās iſchupās ſabehrta, kuru newaram lahrīgi zauri maiſti, ſahſ ahtri ſmakot un nereti tai peemetahs par wehl jo leelaku poſtu, graudu tahrs, kas labibas laudſi pawiſam ſamaita. Scho nelaimi waram laimigi nowehrſti, kad labibas iſchupās dahſizus eekraujam un proti tā, ka uš iſklatās 2 pehdās

beeſas labibas lahrtas weena lahrta jumta dahſizān nahf. Tā tas ja-attahrto til ilgi, kamehr iſchupai beigas, un beidsot iſchupas wirſlahrta atkal wiſnotal ar dahſizēem ja-apeleek. Eekrautahs dahſizān lahrtas uſtur labibu wehſu un nekauj graudu tahrsam eemestees. Ja ari laudſē butu lahdē graudinhſ mihſtis, tad tas turpat ahtri iſchuhſi, tamdehl ka zaur dahſizēem ſpehji ſauſais ahreenes gaisē labibā brihwi eewilktees un miſlumū atkal iſditi. Wihu wafaru tahda iſchupa til weenu reifu ja-aggroſa.

Pehž patihſchānās dabut waj nu gowſninas waj buliſchus.

Telus preefš tureſchānās wehlamees arweenu ſchirt no tahm gowim ſawa ganama pulla, kuras zaur ſawahm labahm ihpaſchibahm no zitahm atſchēlrahs. Bet daudreif par leelahm behdahm tahs labakās gowis mums atnes waj nu gowſninas ween waj buliſchus ween. Tas ir leels ſchēhrſlis drihſai ſugas pahrlabohſchānai. Jo nu tas tā, tad ſemkopim pahreēt wifa dedſba uš lopu kopſchānu. Tahds apſtahlis wehl atpakaļ wihu fainneezibas lablahſchānu. Wajadſigos telus zaur pihſchānu eegahdatees, iſnahf gandrihſ arweenu par dahrgu. Scho wihu eewehrojot, daudj zentigi lopturi ir iſmehginajuſchi dahſchadu mahſflu pee ſawahm waiſlas gowim, lai tahs teem to atneſtu, ko tee wehlahs un kas wiſderigahs butu, t. i. kad wajadſigs gowſninas, tad gowſninas, un kad buliſchus, tad buliſchus. Un tas ir ſemkopjeem par leelu preeku un ſwehtibu pilnigi iſdeweēs. Schi mahſſa ir gluschi ihfa un weenlahrſcha: kad wehlamees gowſninas, tad wajaga waiſlas mahſti aplezinat, kad ta ir ſipri peereetejuſe, un atkal kad buliti, waiſlas mahſti tad ja-apejina, kad ta ir patlaban ſkaidri iſkautta. — Scho mahžibu ir daudj praktiſki ſemkopji dſihwē iſmehginajuſchi un iſklatru reifu par newilofchu atraduſchi.

Kā war ſafaluſchus kartuſekus atkal par derigeem pataiſit.

Ja kartuſeki naw rudenti bedrēs labi noglabati, tad tee daudreif ſemā, pee ſipras ſalas, waj nu pawiſam jeb tikai pa dakai, ſafalſi, zaur ko lopeem un zilwekem preefš baudiſchānās paleek neberigi. Kad nu kartuſelis pee mums ir ſchim brihſcham tas leelakais uſtura lihdselks, tad wina bojā eeſchāna dara fainneezibā leelu robu. Bet prahrtigs ſemkopis ſawā laikā atrod wihſu padoma un tapat ari pee ſafaluſcheem kartuſeem. — Wihſi no ſalas maitate kartuſeki jaeber tuhliſi auſtā uhdent un jatur tanī lahdās 20—24 ſtundas; lehni teſofchē uhdens ir tas wiſderigakais. Aukſtais uhdens iſwehl kartuſeem ſalu un tee ir atkal leetojami. Tahdi kartuſeki butu tikai lopeem paſneedsami; bet ja mehš paſchi tos baudit griham, tad mehrjamā uhdenti wehl laba teefa ſahls jaeber. Ja kartuſeki pehž notezejuſchā laika iſkremti, tihri nomahgati un uſiſti wahrit, tad wahramā traukā atkal ſahls jaeemet, bet tikai til daudj, ka no tam iſwahritee kartuſeki nepaleek par ſahlu. Tahds kartuſekus tad waram droſchi ir paſchi baudit.

Steinhardtū Kriſchjahnis.

Wefelibas padomeeks.

Etikis.

Etika dſeedinadamais ſpehls dibinajahs uš wina ſlahbahm, organihſas ſchēedras ſawilſdamahm, atwehſinadamahm, aſinis apturedamahm ihpaſchibahm. Wina atwehſinadamā ihpaſchiba to padara par weenu no wiſtreetakeem remdeſchānās lihdselkeem daudj eefſchigās un ahriḡās ſlimibās, kas ar augſtaku ſiltumu ſaweenotās. Dſehreenam lahdās karotes auglu etiķa peeleedami, mehš wiſleelakās drudſcha ſlahpes waram aiſdſihſi. Zilweſi, kas no ſipreem dſehreeneem jeb ari no twaiſa apreibuschi, nahf ahtri ween atkal pee ſajehḡas, kad teem tihru jeb ari ar drufziz uhdens atſchēlaidu etiķi eelej mutē, jo etiķis eeflahbē un atſchēlaida ſmadſenēs ſabeesejuſchās aſinis. Bet tā ka etiķis meefas ſulas padara ſchēdrakās, tad ari wina ilgaka leetahchāna weſeliba ſipri ſlahbē. Kumelites pa-weigina aſinu dſihwi, etiķis to aptura. Ir tathu muk-

ſigās ſeeweetes, kuzahm wihu dabigā, loſchi ſarkana waiḡu krahſa nepatihl un kuras tapehž ſipri ween etiķi dſer, no kura ari waiḡi drihſ nobahf; aſinis ſuhd iſ dſihſlahm, bet lihds ar bahluma ſehrgu ari meefa ſahf maſmatees, eero-dahs gremofchānās wahjiba, wehdera krampji, wehdera mehſis un zitas launas kaites. Ari plauſchahm etiķis ſlahbē, kas to ilgaku laiku leeta. To redſam no etiķa ſabriku ſtrahdneekēem. Paſtahwigi etiķa garainus eedwahſchodami tee nowahrgſt un beidsot nobeidjahs ar deloni.

Wiſpahriḡi nemot jaatſihſi, ka etiķi neder wifai daudj eefſchigi leetat. Bet jo wairak to leeta ahriḡi un ihpaſchi ſchajōs atgadījumōs:

1. Etiķis ſatura daudj ſlahbelka un tapehž to leeta kā atſpirdſinadamu un atdſihwinadamu oſchāmo lihdselki peepēſchōs wahjibas un gihbona atgadījumōs, kā ari pee ſmadſeru-nerwu ſiſtemas nogurſchānās zaur giḡigu gaſu eedwahſchānu; wina patihſamā, garſchigā ſmarſcha futina oſchānās-nerwus deguna glumahdā un ſaweenojahs zaur ſcheem nerweem pa wiſihſako zelu ar ſmadſenem. Peepēſchōs atgadījumōs peeteek praſtais etiķis, lahdu mahju fainneezibās mehſi leetat. Jo tihraſ un ſipraſ leetajamais etiķis, jo droſchaka ſekme no wina gaidama atdſihwinahſchānās mehginajūmōs. Toti teizams ir labš wihnetikis; wiſſiprakās ſekmes ir etiķa ſlahbei, ko katrā apteekā war dabut. Lihds ar to maḡā ari peeri un deniaus ar etiķi.

2. Slimibās ar ſipri augſtu ahrejo temperaturu un ſauſu ahbu (ſcharlaks, tifus) karſtums ſipri ween maſinajahs, kad meefu wairak reifchu deenā, eefahlumā ar remdenu, wehlat ar wehſu etiķi maḡā, un meefa drihſ ween ſahls weegli ſwihſi, kas toti labi. Pehž maḡaſchānās ahda ahtri un tihri janoflauka.

3. Aſinu tezeſchānu etiķis aptura jo drihſi. Ja ſlimneeks klepodams ſipri ſpauj aſinis, tad wiſpirms jaleek auſtri etiķa apſehjumi uš kruhtim, pee aſinu wemſchānās — uš wehdera. Ja iſ mutes, ſobeem jeb deguna ſipri tel aſinis, tad ar auſtu etiķi jaſkalo mute jeb ari tas jaeewelk degunā.

4. Tapat kā pee rehtem, tā ari pee ſaſpeedumeem, aſinu iſpampumeem, kufairu duhreneem etiķis pampumu iſdala. Pee galwas ſahpem etiķis ir weens no wiſbrangakeem lihdselkeem.

5. Smadſeru ſlimibās un pee behrneem, kas no zir-meneem apſtahti, etiķi leeta kā kliširu, pee kam to ſajauz ar til pat daudj uhdēna.

6. Ari preefš mutes ſkalofchānās leeta etiķi; ar medu un ſalbeju ſajauktu to leeta pee ſobu ſlorbuta un weeglatās kalla ſakarſchānās.

7. Dipigu ſlimibu (tifus, baku, wehdera guļās) atgadījumōs etiķi leeta garainu weidā preefš gaisa tihriſchānās ſlimneeku iſtabās un preefš iſfargaſchānās no ſlimibu peeliſchānās. Schee noluhſi nu gan netop panahkti, jo etiķis neſpehji ſlahdigās gahſas un ſlimibas weelas iſnihzinat, kā agral domaja. Bet to gan newar leegt, ka etiķis nepatihſlamu ſmaku ſpehji iſnihzinat. Tikai pee tam etiķis jaiſleeta prahrtigi. Beeſchi ween laudis mehſi notarſetus aſimēnus jeb ari kwehloſchās ogles ar etiķi apleet, lai etiķis iſgarotos (pahrewehſtos garainōs). Bet pee etiķa pahrewehſchānās garainōs tas weenlahrt pahrewehſchahs zītās weelās, otrahrt pee tam robahs twans, toti giḡiga gahſa. Wiſlabal ir, kad grihdu ar ſiltu etiķi apſajina, jeb ari, kad etiķi uš ſpirta lampas ſellā ſlahrda traukā uſwahra.

Til daudj par etiķi.

Oſola ſihku kaſeja.

Agralds laidōs daudj tautas leetaja oſola ſihlēs ehdeendē, tagad ar tahm baro juhſas. Bet oſola ſihlem ari naw laba garſcha. Un tomehr tahs iraid dahſās eefakwojuſchās, it ihpaſchi behrnu ſlimibās, brihnum brangš dſeedinahſchānās un baroſchānās lihdselks, jo wiazās atrodahs wifās weelas, kas preefš tauku un aſinu iſgatawoſchānās wajadſigās. Ka mehš oſola ſihlēs til maš eewehrojān, tad nahlahs zaur to, ka tanis daudj gehrſchahuma, kuzam toti nepatihſlama garſcha.

(Zurymal belgumš.)

Wispabrige Dala.

Wispabrige Kreewijas istahde Maskawä 1882. g.

Jau isgabjufhä gada Kreewija tairijahs, lai waretu isrihtot Maskawä istahdi par peemiru tautu atkwabinatam leikaram Aleksanderam II., kas, 25 gadus gudri un fwehtigi walbidoms, pawairoja wifwifadu labumu walsti. Bet Deems to nospreda zitadi. Preezigo istahdes drehbu meeta Kreewija tehpahs behbu drahnäs un klufumä fawa walbineeka nahwi apraudat gribedama, ta atfazijahs no istahdes, nospredama to atklat tikai pehz gada. Ta nu fchogad ar jauneem fpehkeem lehras pee pehn ufahla darba. Izhä laikä eetaifja Maskawä wifu, kas ween til wajadfigs preefch misu leelahs istahdes. Isgatawotas mantas un prezes kapulhda Maskawä no wifabu Kreewijas malahm, no tablas Sibirijas lihds Austruas robeschahm, no ledus juhras semeläs lihds Persijas un Aihnas walstim deenwidäs. Tahdu istahdi, kahda tagadeja Maskawäs istahde, wehl ne-efam Kreewija redsejufchi, jo ta pahrfpehji wifas zitas neween leelumä, bet ari bagatä faturä un zaur tam, ka wifis ehrti un pehz jaunalahs wihfes eetaifstä. Jil eewehrojama wina, peerahda ari Maskawäs generalgubernatora krafa Dolgorukowa wahrdi, "to taä runaja istahdi atwehrdams 20. maijā f. g.: „Mehs fchodeen fapulzejufchees atwehrt widpabrigo Kreewijas ruhpeezibas un mahklas istahdi. Ayluhfojam tikai fcho mislgi leelu ehlu, te tuhliit nomanam, ka tagadeja istahde daudf pahrafa par wifahm zitahm, kas mums bijufchäs. Wina peenahza flahit jaunäs nodatas, lä mahkflu, flolu un finatnibu, mafchinu, mafruhpeetu un amatneeku nodatas laulfaimneezibas, fara, juhras karafpehta, Turkestanas, Somu (Pisu) un daudf zitu nodaku. Zauku flatu atklahj muhfu azim pulks dashadu gresnu leetu, kuras fawestas no muhfu neapfinamas tehwijas wifahm pufem.“

Gešam ar istahdes eefchigo faturu nodarbojamees' apflatišm papreefchu istahdes weetu lihds ar winaš eh-fahm, pee lam daudf peepalihds istahdes plahns, fihmeis no architektla Webera fga, kuru waram eewehlet ifkatram istahdes apmekletajam, jo bes plahna istahdi apmeklejet pirmäs deenäs apmullt ween un dashreis nesin, kuru nodaku apmeklejis, kuru wehl ne. Istahde atrodahs ahropuf Maskawäs pilfchtaš, netahlu no Smolenskäs dšelszeka stanziņas. Uf tureeni war no Maskawäs par lehtu mafku un weegli nokluht, jo lihds pahšai istahdei eet firgu dšelszeki un bes tam wilktas uf istahdi dšelszeka fleedes no Kurfläs un Peterburgas dšelszeku stanziņahm, par kureahm wehl jo ahtraki un par lehtaku mafku aifwekl twaita lumeki.

Laštaji warbut wehlefees finat, jil leela fchi prahwa Kreewijas istahde un kahdä wihse wina eetaifsta, tadehš pafneegim par wina kahdas firaš. Wifa istahde eeem fchetfuhriku weetu jeb kwadratu, kuream kaira pufe 240 afš gara un eet wifaplahrt augsta fehta (fchogs). Šhini telpä redsam 3 it prahwas ehlas, no kureahm ta leelafä fahw gandrihš platfcha widü, gredsenu wihse buhweta, lä zirfus, tikai ne wifpahr ar juntu aplahhta, bet ehlas widü sem klajas debesš. Šhi apalä ehla ir loti leela, krukstem pahri par wina no weenas malas lihds otram ifnahl rinhim zaurmehra 135 afš. Kad nu nowelkam no fchihim afim tukfcho plazi sem klajas debesš, kur nekahdas leetas naw istahditas, tad rinkl greefahs, ar juntu aplahthas ehlas platums ifnahl 28 afš. Apalajä fehtas widü, kurefch, lä peeminejahm, bei jumba, fahw nojums preefch musilanteem, 4 fontani jeb mahkfligas uhdens akas, kuras fchlahkdamas, burbulodamas fplauj augst gaisä uhdeni un lihds ar jantajahm musikas fkanahm jautrina kuru nogurufchu, kas ilgi istahdi apflatišis tagad waj nu atkaides uf ehrti eetaifsteem foleem (benzeem) jeb ftaiga pa fmulki granteteem taleem. Tahs otras diwas prahwalahs ehlas, abas weenu leelumu, proti 39 afš garaš uu gandrihš 24 afš platos, fahw istahdes malä, weena pee firgu, otra pee garainu dšelszeka stanziņahm. Abas pilditas ar wifgresnalajame mahkflas nr fabriku rafchojumeem, kas peerwelf nupat par dšelszeku atbraufufchu zelineeku ar burwigu fpehku.

Par wina faturu runašim pehzal, tagad mums ja-apflatahš, kas wehl zits istahde redsamš bes fchihm 3 ehlahm, Wifu ufklaitit gan geuhthi nahktoš un ari laštajs nebutu meera, tad peeminetum wifas weetas wahrdi pehz wahrdä, bes laut kahdahm daudf jeb mas eewehrojamašm firašim. Tadehš fazifim ihseem wahrdem, ka istahde bes minetahm 3 ruhmem wehl atrodahs wairak nefa 65 ehlas un nojumi, wif peelikti ar dashadahm prezem un retahm leetahm.

Cefahlumä nospreda istahdi atwehrt 16. maijā, bei lihds tam laikam newareja padarit wifu, kas wajadfigs; tadehš istahdi atklahja tikai 20. maijā. Lai gan fchini deenä no rihta bija flitks laikš, tomehr redseja pulkeem laufchu dodamees ahra zaur Triumfas wahrdem (Триумфальная ворота) uf istahdi, gresni pufchlotu flagahm, wehlogeem un karogeem. Wifus flatišajus to deen nelaida eefchä, bet

tikai goda weefus un pahšus istahditajus, pee lam waja-dseja usrahdit wehl ihpahšas biletas, isdotas no Maskawäs generalgubernatora kanzlejas. Pehz pufdeenas pulstien 1/4 atbrauzä uf istahdi lihds ar pawadoneem Keisarifla Augstiba Leelknašs Wladimirs Aleksandrowitšs. Wizu fanehma augstakee pilfchtas waldbibas wihri, wifpirms generalgubernators krafs Dolgorukows, istahdes pahrwalde un mitro' politis Makarijs ar daudf garidsneekem. Uf leelknaša zeka ifklahja farkanu wadmahu. Wifus kaifligi mahletus jeb if marmora zirfus tehluš, lä feeweefchi danzo eedurtu sobenu starpä un daudf zitu, ko neklahjahs redset, istahdi eefwehtijot, pahrlahja ar audelku. Tad wif kopä noluhda Deemu par Keisara namu; mitropolitis Makarijs fazija ihfu, bet nopeetnaja brihdi peenahzigu runu, leelknašs atklahja istahdi lä winaš goda preefchneeks un krafs Dolgorukows tureja preefch Augsta Weefa pa datai fchahdu runu: „Juhfu Keisarifla Augstiba! Istahdi nospreda isrihtot par peemiru Juhfu Tehwa Keisara Aleksandra II. fwehtitai 25 gadu waldbifchana. Kä butu nelaišis waldbineeks preezajees par Kreewijas rafchojumu atihstibu, kurai Tas wifseem fpehkeem palihdseja. Bet taš bija zitadi nolemis. Wehlešim, lai pee Wina Augstā Pehznahseja, Kreewijas wara winaš kapitali, Kreewijas darba fpehšs, gudriba un ifmana tapat aug un meerigi atihstahs par flawu muhfu loti mihlotam Keisaram Aleksandram III. un par fwehtibu muhfu mihlai tehwijai. Atkaujät no wifseem lahtbudameem Jumš Keisarifla Augstiba it firnigi pateiftees par augsto godu, ko parahdijat, muhfu istahdi atklahdani.“ Ifflihds la luhgfhana un runa nobeidsahs, te Maskawäs konferwatorija fpehleja mahkfligi komponeereto dšefimu „Kreewija.“ pehz lam wif diwreis flanaš balfi nodseesaja „Deems fargi Keisaru.“ un tad pulstien 3 fahlahs brokafis, fagatawots preefch leelknaša un ziteem augstmareem. Bes augfchä minetahm perfonahm bija klahit pee eefwehtifchanaš Leichtenbergas prinziš Georgs Maksimilianowitšs, finansministriš Bunge, wif Maskawäs pilfchtas waldbibas wihri, daudf no Peterburgas atbraufufchi awiſchu rafineeki un gandrihš wifu Maskawäs laikrafku redaktori. Leelknašam brokafu turot, ehdamä sahle pildijahs ar laudim, ka weetas peetruhka, pat pee weefnijas logeem un durwim fahweja laudis kahrtu kahrtahm, tikai uf polizejas un weefnijas fulainu luhgumu, lai nekawejet Augstajam Weefim ehst, firahbrigees flattitaji daudf mas atkaphahs. Bes weefnijas, kura leelknašs brokafu tureja un fo dehwe par „Restoraziju.“ redsam istahde wehl „Trakteeri.“ Abas weefnijas ifihretas weenam weikalneekam Lopoſchew lungam, kas preefch istahdes apmekletajem gan naw ihstl teizami, jo Lopoſchew fgs finadams, ka tikai no wina wifahm mutem kas jagaida, fazehlis brihnum augstu tirgu. Butu diwi, patriš weenu weefuizu nomajufchi, tad Lopoſchewš nemas neprafitu augstu mafku, bet raudfitu zaur lehtaku prezji atwilt weefus kaiminam. Warbut pee daliteem fpehkeem neredsetum weefnijas ari tahdas buſchanaš, par kahdahm tagad fahsta Maskawäs awife „Русский Курьер“: Restorazija ir deefgan flaidra, mehbeles, trauki un galdu auti, wif lä peenahlahs, leelš pulks fulainu. pee 150 zilweku, un tirgi aplam fahliti.

(Turvat belgums.)

Dashadas finas.

No eefchfemes.

Jaušs laika rakšs. „Araja“ promes numurs patlaban lä isdots. Jraib itim tahds, kahdu jau gaidijahm: glauna, fmalta ahropufe, glufchi pehz wahzu „fchunites“; odere fchidra. Lai pirms apluhfojam wira bildi. Weenä malä fehješs waj fehjeja, naw ihstl noprotošs, eet fehllu kairidama newis no fehtuweš, bet no flehpja; turpat wihrs, lam platmale galwä, ar leelo wahfsemes arllu, aifjuhgu diweem holsteineefchu fugas firgeem, pruhfchu paugäs, eear fehllu; otra pufe brauz wihrs ar grabbelki, lam trihs holsteineefchu fugas firgi preefchä un tapat pruhfchu paugäs juhgti; widü labibas kopira fahwus izjelta, kurai wifaplahrt wahzu femkopju rikli, lä peemehr.: wahzu fprigulis, grabbelkis, ifkapte u. t. t. Šhi bilde gaischi jo gaischi norahda, kahda gara behräs büš jaunais „Arajs“. Sawds mehrlds un genteendš „Arajs“ pats fcho eefpaidu apstiprina gaischeem wahrdem. Wifch tä faka: „Katra seme prafa ihpahšas apstahdashanas un peenahzigas auglu-mihfchanaš, (? Med.) fehklas eegahdashana, uftureschana jeb pahrlabofchana jo leelafas usmanibas, dšihwoflu, flaku un zitu faimneezibas ehlu eedalifchana kreetnas apdomibas un prahtibas un t. j. pr. Leelgruntneekem ir, ja ar neffatamees nemas uf wina wifpabrige augstaku iglithibu, fchahdds atgadijums daudf un dashadi lihdselki pee rokaš, ka mafgruntneekem un mafajeem semtureem truhliš, un tadehš bija gan laifs, dibinat tahdu laika rakstu, kas, ar leetas pratejeem fakarä fahwedams, fpehtu pafneegt muhfu mafajeem faimneezibas waditajeem to, kas teem preefch fawu mehrku panahf-

schanas wajadfigs v' derigs.“ Un fchee nu esot tee mehrti, fo „Arajs“ atihstot par fawemum pehz kureem dšihdamees wifch nefchaubifchotees ne pa labo, ne pa kreiso roku; tapat ar tee lihdselki esot flaidri un gaischi apfihmeti, zaur kureem wifch zerot fchod mehrkus panahst, lai wixam fneedsot laipnigi roku preti. Apfolitahs bildeš naw zits nekäs, ka tee mafchinu un femkopibas riklu fihmejumi, kureš patriš femkopis atrod Zieglera un Grahmana katalogs un kalenderš. Drula flaidra, papihris labš. — Šhini „Araja“ promes nummurä nefa eewehrojama neatrodam; ja turp-mal las büš, tad to labprahit pafneegim zeen. „Walt. Seml.“ laštajeem.

No Kofnefes. Kä pawafaris bija teefcham augligš, to newaram leegt; tomehr fwehtibas no ta newaram wis tahdas gaidit, lä zerejahm. Rudfi weldre fahritufchi, pa apalfchu fapuwufchi; meefchi, ausas glufchi dšeltenäs; no lineem ne defmitä dala naw usnahluš; feena loti mas; augstafas weetas sahle glufchi ifdegufe. Ja leetus neufnahš drihsumä, tad plahna wafara. J. K.

No Zehsim „Mifch. Westnik“ dabujis fchahdu namjumu: Jau reifu reifem awifes mums ir wehstijufchäs par nepeeklahjibahm, isdaritahm no studentem; bet nekad mums naw nahzees lafi, ka fchihš nepeeklahjibas fafneegtu til leelifu mehru, lä taš notika preefch kahdahm nedelahm Zehšis, ko, lä man leekahš, gan waretu nofaukt ar daudf fihmigaku wahrdi. — Leeta ir tahda: Junija mehnefi Zehšis bija fapulzejufchees lihds 70 studentu, it ihpahchi if korporazijas „Livonia“. Pehz pa wifam netizameem, atihstakeem laudim it ne but nellahjigeem flandaleem, lä par peem.: kauschanaš ar kurlpneekem, logu daušfchanaš, flehgu noplehfhanaš u. t. t., studentu bars 11. jun. plst. 9 wafarä nonahza pee kreifsefas nama un ifsta logu, pehz lam diwi studenti baroni eelehja teefas istahä, norahwa walšs ehrgli un ifweeda to pa logu ar tahdu sparü uf eelas brugi, ka ehrglis palika pawifam par neberigu, tadehš tapa nofuhitis pee galdneeka deht falahpifchanaš un fatahfchanaš. Mana fpalwa leedjahs nofaukt tahdu darbu pee wina ihstā wahrdä, un tadehš atwehlu to darit laštajeem pafcheem. Wehl japeemin, ka pee tam bija klahit ari peeaugufchi baroni. — Kä if drofcha amota dabuju finat, tad weetigä polizija fchini leetä naw fpehrufe nelahdu folu. Taš weenigais ko wira darija, bija tas, ka baroneem gahja palak, eezeldama fadaufitos logu un flehgas.

No Straupes. No zitahm pufem dabujam dširdet, ka tur femkopji zeribas pilni preezajahs par labu gadu. Ari mehš fcho pawafari ar preeku apfweizahm, bet deemschehl fchis preeks pee mums deenu par deen' pahrwehrfchahs fchaubigakä nofkumschana, tadehš la leetutifch muhš pahrlaekam ma fapmelle. Saule fahl arween jo karfaki dedfinat, zaur ko karšums fafneedis deefgan leelu augstumu, 35 gr. Seme tä ifschuwufe, ka winaš wirflahrtä no mitruma naw wairš nelas atrodams, pat purwds, kur ziteem gadeem semdega bij jaisgreesh un preefch degfchanaš jafchahwš, ta tagad tapat neifgreesta deg, ka ne apdšehst newar. Wafarejas fehja un fahdixi fahw behdigi galwinaš nolahruſchi un ilgojahs pehz atfpiridfinafchanaš. Stiprakä semes wirflahrtä ta nemas neufdihga, tadehš lauti dashäs weetas glufchi raibi ifklatahš, tä ka femkopim naw nelahda preeka toš usluhlojot. Ja tahds faufums wehl ilgaki pafstahwehš, tad fchim apgabalam fcha gada zeribas pahrwehrtifees par geuhthahm behdahm. Weenigais, uf fo tagad fawu zeribu leekam, ir rudfi, kuras 6. juliš jau fahlahm plaut. Ari tee pahchi zaur leelu faufumu palufchi deefgan plahni, tä ka uf nelahdu augstu eestehmumu newaram zeret. Muhfu laulus ufklatot, gan dasham semturim tagad kruhts fmagi fahl puhš, pahrdomajot, lä fawahlt fmago naudu, ar fo leelo renti aifmafkat, lä nolihdšinat gahjeju algas, magafinas un žitus paradus! Bet kamehr femkopji fchaubidamees fchurp un turp ar fawahm domeahm grofahš, tamehr ziti pee mums fahl ifdewigu lomü wilt, raudfidami fchaubigajäs firdis fwehlofchu elles uguni eekurinat. Tä par peem. kahds plahnprahthifch, nefen kahdä fapulze mehmees apleezinat, ka fchi gada Zahru-nakti „Antikriſis“ esot peedfinis. Mums turpretim jaleezina, ka no „Antikriſis“ eeraſchanaš ne-efam neko manijufchi, bet gan, ka Buſch papus teorijas peekriteji fahl fchur un tur parahditees. Nu, teem wehlam labu laimi drihš atkal pee jehgas tift! —mj—

Ji Jelgawas mums raksta: Šhejeenes Zahra bafnijas flolas flolotajš, Kempela fgs, ir peepeshi atstahdinamts no amata. Kempela fgs, lai gan baudijis fawu mahzibu Jrmawas seminarä, nebija tomehr peemiršs fawas tautibas un nehma dšihwu dalibu Jelgawas Latweefchu beedribas eefchigäs darifchanaš. Ihpahchi nopelni ir Kempela fgm, lä minetäs beedribas dšeedataju wadonim. Bet fchis darba laufs ne-efot patizis kahdahm lungam un fchis raudfijis, tä fahot berfetees pee K. fga un no fo pagehrejis wehl pawifam nedširdetas leetas. Tä K. fgs tizis njaizinaš, fwehtdeenas pehz nobeigtas Deewa falpo-

*) Mums fchket la finotajam büš drufjta mifeees, Kempela fgs nebif wis Zahra, bet Annas bafnijas flolas atšis flolotajš. Red.

šanas minetam lungam pahrnest is basnizas mahjas wina „peleli“, kura atradees kahds melns ufwalks un tad R. lgs tahdoi wina pasemofhanai pretojees, fazidams, ka fchis darbs nepeederot pee skolotaja amata, tad bijis dibins muzai abra un — nu Kempela lgs bef maieses. — Zil ilgi un zil beeschi wehl nahkfees, par tahbeem un teem lihdsigeem behdigeem gadijumeem strot!! (B. W.)

No Jrlawas pufes. Preefch Jurgeem nodega Jrlawas Luikas ihpafchneekeem weenam istaba, no kuras uguns bij zehlfufes, un otram istaba un wehl 2 zitas ehkas, deenas laika. No pirmas istaba buhdami seewifchki til ihf preefch jumta faktifchanas uguni manijufchi. Otra istaba par daudj klastu buhdama, tapa tuhlin no uguns aifnemta un tad wehl tahlatu tahs zitas ehkas. Un tomehr tee 2 kaimini fawas jaunās istabas atkal til tuwu taifa, til 3 pehdas atstataku, neta weza bija. Zil flitti tahdās nelaimes brichdās — tad ehkas til klastu kopā, to jau peerahdija fchi degfchana; nebuti til klastu otra mahju istaba bijufe, tad 4 ehfu weeta til 1 butu nogahjufe. Jrlawneeki palihdsfahs wifp pagafis fawā starpā ar materiala peewe-fchanu un leezeneeku fuhfifchanu, kuru beidsamo gan mehds wairaf reis naudā mafkat. Bet kad nu atkal gandrihs tikpat klastu taifa, la jau bija, tad gan jawaiza, waj tad nellah-tos wezōs, eerastōs, nelabōs eeradumōs atmet. kas pascheem reis fahdē, tā la ari tagad. Waj til weenaldfigi waretu pagafis pee tam ifturetees? Waj nellahios pagafia waldbē — warbut ar afefuranzes palihdsibu — isgahdat, ka tahlatu buhwetu, lai tatschu no leelafas nelaimes iffargatōs. Tas deretu wifur eewehrot uf semem pee jaunafamam ehlahm. — Kandawas Masmuifchās Rihgās ari ihf preefch Jurgeem nodega nafki laidar ar wifseem lopeem. To deenu pehj degfchanas butu muifchās ehkas no weza nomneeka atzemas un jaunam atdotas, jo par Jurgeem tur jauns eegahja. Stipri ween doma eenaidneeku atreefchchanu; kas lai to flaidri fina. — Majam eefahkot nodega pee Zukuma Dsolmuifchās Kraufchu frogus un Grentfchu Jaun-Kuipim warbut 100 gadus weza istaba, no kuras ari wifa eelfch-mantiba isglahbta. — Slahde naw leela.

Schwela Krifchus.

Latwifkee zela stabini. Atgadijahs braukt no Zukuma uf Talskem par Brisules leelgetu. Redseju nupat la apraf-itius zela stabinus, kuru tagadeja galotne man rittigalt latwifki isleekahs, neta fenafa. Kemfim to wahrdi par peem. „Radfia, Berfalm,“ ta tagad bija lihds fchim; bet nu reds uf stabineem: „Radfia, Berfalm.“ Kad nu weens prafa: kam fchis zela gabals jeb stabifsch, tad newar wid atbildet: „Radfia,“ bet „Radfia“ zela gabals. Ta nu ari tagad uf wifseem Raitwas pagafia fainneeku zeta stabineem stahw rakfitts. Uf wina ziteem mafakeem zekeem jau pehrn esot wahrdi ta usrakfitti. — Uf Jelgawu brauzot redseju muifchās robeschu stabu ar latwifku usrakfitu, „Sprigu-fuku muifchās,“ bet turpretim uf wifseem ziteem muifchu robeschu stabeem wahzifks rakfiss. Kurfeme fahl pamasam arweenu wairaf latwifki pahrwefhrees. Zukumā jau reds „Gasthaus“ weeta „Weefniza“ no Feldmana. Tagad it ne fen no Resewfka Fritfcha „Tabaku un papirofu weifals“ eeraugams. Bet zil ehmoti ar frogu wahrdi usrakfiteem. „Wehfschu- un Behrsu frogu“ rakfita wahzifki „Wehfschen-Krug“, „Fersen-Krug,“ kuzi tatschu wahzifki butu „Krebsen, Birken-Krug.“ Wifsehu eebraufchchanas weetas atkal reds „Einfahrt“ ar „Eingefahrt“, un atkal „Eebraufchhana“ ar „Hier kann eingefahren werden“ tulkotu. Al raibumi un jutumi, kad reis isbeigfetees. Laikam to ne patš „Sobgals“ nephej atrefchginat, lo wahzi fajaukufchi.

Justus.

Durbes muifchās jaulais parks, pee Zukuma, ir preefch wifa Zukuma apgabala loti jauka un patihlama fatifschana-hs weeta. Weena un otra Zukuma fabeedriba te ifstaiga sakums; pat no tahlatahm weetahm fche isbrauz palihgs-motees. Uf fcha parka preezigalo weetu nowed no wifadeem lapu-fokeem apehnōs, ta fahktais „filofofu zelfch“ (Philosophen-Gang). Tifko lihgsfimbās weeta pate fahfahs, atrodahs preefchā awots, pahr kuru ir tehlots seewifchki usstahdits — ar ragu rokā, zaur lo kristalu-flaidris uhdens fpruhflo abra. Tahlat pakalnind tur ir 2 lepnas lapeenes un leja dikhis, kam it patihkams iffkats. Rigas Latweefchu beedriba, kas pagahjufchā gadā, 24. maijā, tur bij isbraufufe islihgs-motees, tifa loti laipnigi fagaidita neween no tureenes zeen. dšimtskunga, Zukuma aprinka marfchala, barona E. fon d. Recke lga, bet ari no Zukuma dfeedata-jeem, sem skolotaja Wihtra lga wadifchanas, un no dau-dseem ziteem zentigeem tauteefcheem, kas wina tur bij goda-wahrtus uszehlfufchi; ari gandrihs wifas dšelfszeka stan-zijas tad bij jaukahm meijahm pufchlōtas. Durbes dšimts-kungs tad pat Rigas Latw. beedribu it laipni usrehma ar usrunu, kura wifch isteiza, ka tilmehr, kamehr beedriba wifpahrigā atihfhibas un mahzibas isplatifchanas garā strahdafhot, ta wina weenumehr buhfhot mihfch weefis. Tagad, pehz wefela gada laika, t. i. fwehtdeen, 18. julijā fch. g., pulst. 9 no rihia, nu atkal uf tureeni isbraufs fa-lums — Rigas Pahrdaugawas Latweefchu labdarifchanas beedriba — no Tornafalna dšelfszeka stan-zijas. Zeen.

dšimtskungs fchai labdarifchanas beedribai parahda to lee-lako laipnibu, tai neween parka brihu leetafchanu atweh-ledams, bet ari wehl galbus un sehdeklus mineta parka weeta no fawas pufes apgahdadams. Tapat is Zukuma fcho beedribu mineta deenā pagodinahs Latweefchi — ar jaukahm dseefmahm. Wef tam ari fchai beedribai paschaj buhs lihdsi jauks dfeedataju foris. — Muifhu labdarifchana-hs beedribu noluhki ir jau deejgan flaidri, neta par teem te wehl ihpafchi wajadsetu rakfitt, ka wina rihfjumi labi isdotos. Wehlejam tapehz ari Rigas Pahrdaugawas Lat-weefchu labdarifchanas beedribai felmigu isbraukumu uf Durbi.

No Wilkfalas. Jurgu deenu faguhtija ta pagafia R. mahju dehu. Nafki preefch Jurgeem Strasdes sudma-lās ifsaga 3 firgus, tambores ratus ar eejuhgumu. Weens no firgeem bij prahwō, nekafis kumelfch. 2 jahjeji par nekafia kumela pehdahm dfinahs par Zukuma leelgetu pakaf. Pee Wilkfalas Tiltamatfcha mahjahm, 9 wertes no Zu-kuma — no kureenes naw tahlu Kalnitu mahjas, nosuda pehdas. Weens jahjejs steepj lihds Zukumam, otrs norifchō Wilkfalas muifchā pee barona fon Delsen lga, kufsch itaid ari Wezmofu un Wilkfalas pagafia wezafajs, ifstahfa tam par lahdsibu, ka pehdas dšimufchi un fur wifp pasudis. Kungs tuhlin dodahs ar laudim — ir weens no teem re-teem labeem un flawejameem muifchneekeem — pagahda ari no Zukuma pilsteefas afeforu, melle kruhmus, atron firgus peefetūs; melle wehl, useet ratu pehdas rinza rin-keem greefias, kamehr nosuhd. Rati eenefti kruhmōs, ap-flehptā bedrē; melle un melle, kamehr atron un nofer, behg-damu Wilkfalas R. mahju ihpafchneeke dehu, jaunu puifh, warbut 22 gadus wezu, kufsch jau wairaf reifas tahdās likfās bijis apzeetināts. Behgdams laut lo fweedis kruh-mōs, nofweeftais bij prahwō dunzid. Pee apzeetinafchanas bijis wahrdōs par daudj rupifch pret lungem; kad isme-lejot pee wina kalendere atrafta, tad teizid: „flatees, flatees, waj rihfu nelihbs leetus“ u. w. z. Wairaf fweefchu zilwetu naw atrafts, lai gan mahjas ari tapa smalti isme-kletas. Brihnumōs gan, kad weens butu eefpehjis til daudj iffagt, ratus til tahlu panest. Wainigais tagad tup Zu-kumā zeetumā. Andrewifch.

Jgaunu Alekandra skolās kapitāls, ka is „Gefti Postimees“ a iffludinata kwihra redjams, no 1. marfa lihds 26. junijam pawairojees ar 2597 rbl. un 36 kap. Wifp kapitāls mineta datumā bijis leels 69,698 rbl. 88 1/2 kap.

Bernawas Jgaunu semkopju beedriba, ka „Wirulane“ rakfita, noturejufe 13. junijā fapulzi. Preefchneeke weet-neeks, wifpreefteris Suigufars, apfweizinajis leeliski apmel-eto fapulzi ar ihfu runu, kura tas atgahdinajis nelaika Jakobfona eewehrojamos darbus beedribai un tautai par labu, un wehlejees, lai beedriba fcha kreetnā patriota no-pelnus atihfdama, turpmal notura fawas fapulzes wiza dšimuma un mifchanas deenā. Tad students A. Sōrds runajis par Jakobfona zeeto un pastahwigo prahtu, ar kuru wifch preefch Jgaunu tautas strahdajis un zihnjees, pee-minedams wifus rakfiss pee wahrdi, kureus Jakobfons fawā ihfā muifchā isdewis. Zaur wina „Sakalu“ notizis ari tas, ka neween Wahzu, bet ir frantfchu un Anglu laikrakfiti par Jgaunu tautu rakfijufchi. Runatajs wehlejees, lai beedriba alafch fawa nelaika fargataja un waditaja garā strahdajot. Tad Suigufars turejis garaku runu par kimumu un A. Sōrds par lipigahm flimibahm un la zilwefam no tahm jafargahs. Tad Jirgensteins lizis fapulzei preefchā no wina farakfittu manufkriptu „Par lopu audfinafchanu un moderneezibu.“ Sapulze eezehlfufe komifju, kura lai manufkriptu pahrbauda un ja atrod par labu, tad lai preefch-neezeiba usajina zitas Jgaunu semkopju beedribas, lai wif-fas kopā luhds no Peterburgas „Kaufchu dšihwes weizina-taju beedribas“ naudās palihdsibu preefch grahmataš drukafchanas.

Lairakfiti ir jau daschu labu reifu usrahdjufchi it dihwainus atgadijumus, kas rodahs zaur pasta eerehdau neufmanibu pee wehstulu isfuhfifchanas. Ta ari man fchintis deenas gadijahs fahemt wehstuli, ar kuru „liffenis“ bij til nefchelhigi apgahjees, to eepreefch tahlu jo tahlu pa-pafauli wadadams. Man, uf Tšernigowu adrefeereta wehstule, bij Riga uf pasta nodota, bet to fahemmu — lo domajeet? — is Leipziga! Profefors Dr. K., tureenes uniwersitetes wifbibliotekars, kas bij til laipnis, nomal-dijufchos wehstuli man peefuhrit, peefihmejis, la ta esot bijufe eelihdufe lahda fuhfijumā, adrefeereta is Rigas, tureenes uniwersitetes bibliotekai. R. W.

Labibas lauki Kreewija zaur zaurim stahw labi, tikai zaur faufumu weetahm esot zeetufchi. Austrija un Un-garija turpreti esot wifzaur bagata plauja; kweefchi pee kul-fchanas isdodot wehl wairaf nekā pehz brangā auguma bijis zerets. Wahzija wifas labibas fchiras labi isdewu-fchahs. Tikai is Franzijas un Belgijas dširdamas fchehla-bas par flittu gadu; tur bijis pahraf leetains un aulstis goifs. Seeme-Amerika kweefcheem loti laba plauja; tapat maifam; majal labi isdewufchees rudsi un meefchi.

Peterburgā, 1. julijā, Pee fchis deenas 5% pre-miju biljeu islofchanas, a 500 rbl. winnefti freita uf fchab-deem numureem:

Serij. Bil.	Serij. Bil.	Serij. Bil.	Serij. Bil.	Serij. Bil.
22 43	4,424 48	8,008 38	12,613 37	16,295 34
81 34	4,446 2	8,127 19	12,788 45	16,547 33
87 17	4,659 4	8,170 50	13,020 22	16,644 45
130 26	4,684 37	8,382 22	13,053 23	16,662 12
258 32	4,880 10	8,464 32	13,079 20	16,740 44
295 37	5,029 37	8,499 40	13,243 6	16,945 5
544 9	5,184 43	8,584 21	13,342 31	17,028 39
563 17	5,229 20	8,658 38	13,366 23	17,036 8
769 48	5,234 37	8,662 34	13,455 11	17,130 15
1,070 25	5,294 13	8,684 42	13,558 45	17,143 21
1,217 7	5,313 29	8,736 19	13,584 31	17,144 5
1,246 39	5,344 43	8,783 3	13,824 32	17,266 37
1,357 27	5,465 6	8,821 4	13,846 22	17,410 35
1,404 13	5,509 14	8,864 32	13,879 22	17,449 16
1,515 23	5,592 40	9,040 1	13,990 16	17,568 38
1,541 30	5,680 49	9,150 6	13,995 16	17,702 24
1,617 37	5,686 27	9,218 17	14,028 47	17,709 27
1,654 39	5,716 38	9,295 36	14,035 23	17,739 43
1,658 23	5,806 50	9,645 9	14,056 40	17,920 16
1,766 46	5,858 10	9,678 34	14,064 31	18,072 3
1,913 10	5,873 34	9,689 29	14,101 16	18,082 24
2,226 1	5,985 29	9,974 23	14,160 28	18,135 9
2,305 39	6,025 11	10,095 33	14,219 38	18,138 35
2,407 29	6,132 6	10,131 10	14,269 48	18,184 36
2,489 27	6,175 24	10,167 41	14,492 18	18,261 36
2,552 33	6,270 45	10,198 25	14,507 24	18,409 10
2,641 6	6,373 42	10,220 5	14,578 3	18,594 23
2,930 41	6,381 27	10,473 46	14,615 18	18,616 35
2,952 17	6,418 37	10,759 34	14,725 40	18,652 13
2,955 29	6,446 18	10,782 19	14,950 11	18,728 47
2,956 5	6,465 8	10,800 50	15,005 22	18,731 46
2,977 24	6,506 17	10,983 1	15,190 38	18,752 7
3,096 1	6,667 39	11,014 48	15,227 36	18,786 30
3,300 17	6,806 44	11,400 7	15,229 32	18,802 36
3,342 45	6,815 49	11,407 47	15,327 2	18,867 38
3,359 48	6,857 24	11,523 42	15,358 37	18,876 35
3,367 44	7,032 22	11,583 1	15,514 24	18,923 39
3,372 21	7,171 20	11,605 50	15,527 21	19,190 22
3,568 46	7,186 8	11,746 19	15,549 36	19,231 14
3,711 11	7,353 34	11,814 37	15,574 10	19,242 12
3,796 31	7,394 16	11,893 25	15,601 5	19,338 13
3,886 36	7,429 38	11,921 16	15,646 10	19,382 3
3,961 9	7,608 21	11,956 3	15,665 2	19,456 50
3,961 30	7,694 49	11,961 17	15,712 48	19,584 36
4,059 8	7,697 18	12,048 7	15,826 39	19,598 46
4,156 26	7,703 46	12,198 33	15,876 36	19,631 6
4,254 13	7,771 50	12,209 27	15,990 34	19,645 29
4,279 48	7,880 1	12,304 43	15,999 14	19,701 29
4,309 50	7,911 11	12,373 38	16,194 8	19,708 43
4,318 23	7,947 5	12,461 8	16,223 10	19,741 32
4,361 18	7,951 38	12,471 5	16,225 24	19,807 37
4,423 11	7,962 5	12,585 17	16,236 33	19,999 45

No ahrfenem.

Wahzija. Kaza teefa esot atradufe Weifaru par wainigu un nospreedufe tam strahpi. Bet lo ta spreedufe, tas ir noslehpmūs. Spreedums stahdits kairam preefchā apfiprinafchanas labad. Doma, ka Weifaram buhs spreests nahwes fods.

Prufchu jahnteeu pulki tiks isrihtoti ar feschfobri-geem rewolwercem. Fribhofhana eefahfahs fchintis deenas. Jaunee rewolweri fneedot 1350 meteru.

Anglija. Frijā lauki nestahwot labi. Leetus esot daudj famaitajis. Kartupeki, Jhu leelā bariba, fahfu-fchi palikt flimi. Ja eenahkums no laukeem fchoreis buhs wahfch, tad nemeeri Frijā no tam stipri waretu wairotees.

Londonā, 21. (9.) julijā. Jf Alekandrijas telegrafē: Arabi bejs gubernatoreem laifā proklamajija usajina uf laeu pret Angkeem lihds nahwei, pedraude ar gruhfko fodu wifseem tehwijās nodeweem, kas Angliju padalfitu. — Tahlat ir teikts, ka Europeefchu aplaufchana fahfufes Rahrā, tapat Damiele, Tattā, Bentā un Kallubā, kur wefelas familijas israutas is wagoneem un nomeftas sem krauzeena ritereem. Port-Saidā gubernators palizis kedi-wam nstizigs, bet uf eedfchwotajeem newarot wid palaftees. — 22. (10.) julijā. „Times“ fino is Parifes: Franzijas waldiba peeprafija Anglijai, waj Italijas peedalifchanahs pee Egiptes efpedizijas neuhfu idarama. Doma, ka Anglija tam peekritihš.

Turzija. Sult un Turku waldibas wihri tagad esot loti fadufmoti pret Bismarku, ka tas Konftantinopoles konferenzē neaifstahwejis fipraki Turku leetu, bet lahwis Anglijai, iswest Alekandrijā fawu prahtu. Turku waldibas wihri bij drofchi uf tam palaidufchees, ka Bismarks galu galā ifjauks Gladfiona nodomus Egiptē, un weenigi fchaf-zeriba wini tapat la Arabi bejs bij ifturejufchees til fuhr-

galwigi un gahjuschi tik tahlu. Tagad nu wizi no Bismarka atskahiti un pilnigi isneroti. Zaur pehdejeem notikumeem Bismarka flawa un swars austrumā stīvri gahjuschi mahumā.

Kā jau telegramas siojuschas, Turku waldba tagad peepeschi siojuschi leelwalstim, ka nu ari Turzija gribot peedaltiesee pee konferenzenes. Agraf wiza, tā sinams, pastahwigi leedsahs to darit, kaut gan leelwalstis to wairaf reises usajinaja. Turzijas tagadejais spreedums isskaidrojahs zaur mehleschanos, nowilzinat wifu leetu. Leelwalstis bij usajinajuschas Turziju, lai ta suhtitu us Egipti karapulkus preefsch labrtibas nodibinashanas, un Turzija nu tai weeta leel preefscha jaunu konferenzi, pee kuras ari wiza peedalitos. No kara spehla suhtishanas us Egipti wiza schai preefschlikumā neta neruna. Ja nu leelwalstis peenemtu tahdu jaunu konferenzi un nu ar Turzijas palihdsibu fahktu no jauna apspeest Egiptes jukumu, tad sinams kara spehla suhtishana buhtu atleekama us mehlatu laifu, kamehr jaunā konferenze nebuhtu taihijuse fawu spreedumu. Bet schis stis Turku waldbai neta nelihdschis. Anglu waldba gan naw tam preti, ka pee tahlaham konferenzenes sehdeschanahm peedalitos ari sultana weetneeki, bet Anglija nekaw aistart jau notikuschos konferenzenes spreedumud. Anglu waldba istajijuse, ka wiza eeraugot mineto Turzijas preefschlikumu par leegschanos, suhtit schim brihscham kara pulkus us Egipti, un tadeht Anglu waldba tagad spers tos folus, kuras wiza preefsch tahda atgadijuma jau fenal bij folijuse. — Sultans esot Arabi beju trihs reises usajinajis, atnahkt us Konstantinopoli, aibildinatees sulta preefscha, bet Arabi bejs katru reisi atbildejis, ka tagadejais Egiptes eefschigu leetu stahwolkis wizam to neatkaufot.

Aleksandrija, 22. (10.) julija. 250 Anglu strelneeki, issuhtiti isposit dselszelus, schorihst agri pilsehtas aplahrine faduhrah ar Arabi beja jahneeku wedetti (karailu), schahweenus ismainija un pehdejee atwiklahs atpaka. Arabi bejs semei uslika malfat 1/2 miljonu kara kontribuzijas. Pehz sirahm, ko dabujis kedwis, Arabi bejam papisnam prowianta un munizijas; bet is wiza karaspehla daudfi

behgot projam. — 23. (11.) julija. Arabi bejs Kahirā esot fastahbijis jaunu ministeriju, kurai Mahmuds pascha par lozelli. Kedwa pawehle fauz Arabi beju atpaka un issiao to par dumpineeku. Kedwa proklamazija aistleeds armijai, pallaukt Arabi beja pawehlem, un eedshwota-jeem, malfat Arabi beja prahstās noboschanas. — Paketu laima is Konstantinopoles aptureta, jo domā, ka atweduse wehstules preefsch Arabi beja.

Kahirā, 23. (11.) julija. Sche walda meers. Privat-siraas is Kaselbonaras kala, ka Arabi beja armija fastahwot is 12,000 wihreem. Lai gan Angli likusch buhwet dambjus, tomehr uhdens Mahmudi kanala kriht leeliski.

Egipte. Kedwis bij isdewis pawehli, ka Egipteeschu saldati, kas stahweja galwas pilsehta Kahirā, isklistu. Bet saldati schis pawehles nepallausjuschi. Wini suhtijusch deputaziju Arabi bejam, kas ar ziteem pulkeem stahweja pee Aleksandrijas, un usajinajusch to, lai tas eesemot Kahiru. Tomehr ari kedwam bijusch Kahirā fawi peekriteji un beidsot starp abahm pusem iszehlfeshs laufchanahs, pee kam dachsi zilweki tikusch nonahweti. Pee tam ari dachsi Europeeschi saudejusch dshwibu un dachas Staleeschu bodes un restorazijas tikusch ispostitas. Wahzu un Staleeschu generalkonsuli dewuschees pee polizijas direktora, bet schis isskaidrojis, ka wiazsch pret salbateem neta nepeshjot isdarit. Pehz tam tad abi konsuli ahri safanuschu fawu walstju pawalstneekus un ar teem atstahjuschi Kahiru. Par wizu laimigu nonahkchanu pee Suezja kanala jau tika sirots. Dachsi Europeeschi tomehr wehl esot palikuschi Kahirā.

Aleksandrija no fenalahs polizijas neta naw atligis, bet wif polizijas darbi, kas shmejahs us ahrigas labrtibas ustureschanu, teel isdariti no Anglu juhrah salbateem. Sche ir idalkti septinas pilsehtas weetas un beeschi apstaiha fawu gabalu, usluhskodami, waj nenoteel nelahrtibas. Tagad nu atkal esot eefahluschi dibinat poliziju is eedshiteem Egipteescheem. No fenakeem polizijas amata wihreem pee tam gandrihs neuznem ne weenu, jo tee paschi palihdseschusch zelt notikuschahs nelahrtibas. Ahriga labrtiba un

droshiba schim brihscham teel ustureta deesgan labi. Zil-drihs Anglu patrulas fastop fahdu zilweku, kas dedfina jeb laupa, winaas to us weetas noschauj, jeb ja naw fskaidru leezibu, to eeleef zeetumā. Serotfchi teel fatram atkremti, kas ar tahbeem parahdahs us elahs. Zaur schem fokeem pilsehtas eedshwotaji palikuschi droshaki un fahfuschu atgreesees atpaka pilsehta, jeb isklist is faweem pagrabeem, fur tee nemeeru laika bij paslehpuschees.

Kahirā teelot isrihtoti nemeeri zaur Ahmedu Hausi. Schim esot Kahirā tagad wisleelakais swars, tā ka wiazsch spehlot pretotees pat Arabi bejam. Ahmeds Hausi fludinoi fwehto karu, t. i. wifu muhamedaneeschu fagelshanos pret netizigeem eenaidneekem.

Sultana komisars Derwischs pascha, kas bij us Egipti nosuhtis, tur nodibinat meeru ar peerunashanu, ka sinams, neta naw panahjis. Tagad wiazsch dabujis no sultana pawehli, atgreesees us Konstantinopoli, un 7. (19.) julija tas is Aleksandrijas ar wifseem faweem pawadoneem aishbrauzis ar fugi us Konstantinopoli.

Atbildes.

Montanus. — T. Sirfingu paldees var rakstem; ka redhat tee mums ishti pa proklam. Buhim loti pateizigi ja mubs ir turpmak nealsmiskheet. Zuhfu pahspreedumu par „Dini jaunās grammatas“ neparam ist nodrukt, tadeht ka mehs tabs neturam par grammatahm, bet par ihpascheem fahshuwumizeem, kuras pahrunata labda kritika. Un nu wehl var kritikas kritiskahm kritiku dot! Iht smalki Semfopis neseze.

Sofenes pag. waldei. Zuh peepahjuschi wehstul, lai dehsā lalkā prestelatum ta zilweka wahdu, kas „Walt. Seml.“ Nr. 18. sch. g. par schu pagasta waldbu un pagasta teesu esot pahneedis nepateefas sinas. No kam sineet, ka minets rakhs shmejahs us Zuhfu pog. walbi un pag. teesu? Wridfan Kurfene un Sganijā daudf pagastu, kas eefahlahs ar So.... Lalkam pee Zums tā bus notigis, jo: kas wainigs, tas balligs! Un ja tur pateefsham aridfan noteel labdas nelahrtibas, kas wifai katwijai par leelu launu, tad Zums gan drihsal peenahktos kaunetees, atgreesees un labotees neta draudet ar fahdsibu. Wef tam Zums un giteem daram sinamu, ka redahzija fawu sirotaju un libstirahdneeku wahrbus neta nelshod bes peenahkofshas teefas pawehles. Red,

Atbildigs redaktors: **Stahla Juhlis.**
No genures atwehles, Riga, 15. julija 1882.

Sludinajumi.

Sirfingu „paldees“
Schakahkam! darischu!
Dahbola Zehlahs.

K. L.
Tridirdiritam, kas laisch Kahrkam, ja ar mihli dshwojam!
Karlina.

Latweeschu-Areenu-Wahzu-Wahrdniza.
Ihdota no Tautas Apgahmoschanas Ministerijas. Stiwri eefeta malka 1 rbl. 40 kap. Dabujama Buhzischu Gederta un beedra grahmata bode, Riga.

Sweizinaschanas un laimes wehlejumu kahrtis,
frahfotās, glihtās shmejumās wifadahm pukem un ar latwifkeem usraksteem,
tagad dabujamas Buhzischu Gederta un beedra grahmata pahrdotawā, Ahri-Rigas Kalku un Dshinawu-celas stubri Nr. 14, un dachsi jauni musturi peenahkusch klah.

Zauna teatra luga!
Ar tehwa atlaufchanu.
Joku-luga 2 zehleendās no Bodneek-Zaunsema. Malfā 25 kap. Buhzischu Gederta un beedra apgahdiba, Riga.

Egles- un pcedes balkus, plankas, dehlus, lates
un mifwifadus buhwotus par lehtu malfu peedahwa
E. Jakobsohns,
Zelgawā, upes-celā Nr. 4, aif bruhwera Gernmutha.

Birmā Areenu
uguns-apdroshinaschanas beedriba,
dibinata 1827. gadā.
Agenti:
Zehsis — G. Volkmann,
Waltā — Moris Kolland,
Walmeera — R. W. Müller,
Limbahschās — B. D. Gufslawsky,
Ruhjene — Eduard Dabbert.

Zeen. pag. waldbem peedahwajam galwas naudas grahmatinas Stempelmark. un stempelapahris ir dabujams pee **E. Jakobsona,** Zelgawā, Upes-celā Nr. 4, aif bruhw. Gernmutha.

Weikala pahrzelschana.
Augsti zeenitai publikai, tā ari fawahm zeenitahm kundem, siraju, ka fawu weikalu no Teatra celās Nr. 4 esmu pahzehlis us Ceelo Kaleju celu Nr. 21, Zahnu celās stuhri, **Celsh-Rigā.**
Ar augstzeenishanu **Kristaps Permans.**

Saweem zeen. pirzejeem daru sinamu, ka pahrdodu
Odams un beedra superfosfatus
no 13 libds 14% fosfora fshahuma,
apalsch Rigas politehnikas ismellechanas stanzijas kontroles, par 4 rbl. 30 kap. maisu Katram pirzejam ir brihw, kas pehr ne masat tā 30 pudus, tikt pee Rigas politehnikas par wetti ismeklet, waj ir no manis galwotais sirums.
Apsolu saweem pirzejeem labu apdeeneschanu, riltigu swaru un lehtu zenu.
Ar zeenishanu
Sander Martinsohn,
Nr. 16. Rigā, Peterburgas Ahri-Rigā Kalku-celā Nr. 16.

Ruston, Proctors un beedris, Pinskiņē,
dabuja par fawahm labahm
lokomobilem un garainu kutamām maschinehm,
wairak ka 160 pirmahs goda-algas, selta un sudraba medalus.

wairak ka 160 pirmahs goda-algas, selta un sudraba medalus.
Agenti:
Bieglers un beedris,
Rigā, wif. Kalku-celā Nr. 6. fehtā. **Deepaja,** Aleksander-celā Nr. 9.
No polizijas atwehles. — Drukats pee M. Jakobsona, Rigā, Wehwere-celā Nr. 5.

Rig. Latw. amatn. pal. beedr. us Kofnesi
Ishrauts fwehtdeem, 18. julija sch. g., pulkt. 8 no rhta, no Rigas-Dinaburgas dselszeta stanzijas. Atpakaibrauschana pulktā, 8 walarā.
Zenas beedribas kafe jamalka teem, kawi Rigā pedalltees pret returibileti 2 rbl.; bet teem, kuzi jltās stanzijas pedalltees, bes tabs dachas stanzijas returibiletes beedribas kafe 30 kap. jamalka, un teem, kuzi Kofnesi pedalltees ari 30 kap. — Ja siltis lalk, tad isbrauschana 8 deenas wehlaki notis.
Preefschneeziba.

Bez-Sahrtneeki
isees 1. augusta mehnescha deenā sch. g.
salumōs
us Ceel-Buku mahju birsi,
kur tiks dfeedats un dangots.
Par musku un bufeti ir gahdats. Irehlāi metotees uguoschana.
Cefahkums pulksten 2 pehz pufd.
Weedalotees jamalka lgeem 30, ldsēm 20 kap. Ishrlotaji.

Dselszeta brauzeeni.
(Sahrt no 1. maija 1882. g.)
Uf Rigas-Mihlgrahwes dselszeta.
No Rigas isbrauz: 5 15 r., 11 5 r. un 5 25 pg. p.
— Nonahkt Mihlgrahwi: 5 45 r., 11 35 pr. p. un 5 55 pg. p.
No Mihlgrahwes isbrauz: 6 55 r., 1 35 pg. p. un 7 25 w. — Nonahkt Rigā: 7 25 r., 2 5 pg. p. un 7 55 walarā.

Tirgus sinas.
Lalks wehl arweenu loti siltis. Seenam loti labi laifs, tikt jabaldahs, ka wafareja naw zeetufe no leelā faufuma. Schejeenes tirgus dshwiba flahbenata, weetahm pat zenas krituschas.
Wini pa wezam stingri; krahjumi masi, zenas turahs. **Kanepaji** rahmu. Kalkam tadeht ka ahriemju pirzeji atturahs, schejeenes pahrdeweji, lai gan zenas us femem pa wezam augtas, tā rahdahs, gribetu pahrdot; wifai gan neushahschahs tirgū, bet folsjumi, kuzu libdschim neseewehroja, tagad drihsal tiku eewehroti.
Kanepes bes libgumeem, tadeht ka pezewest neta nepeewed. Uf rudenti praša 115 kap. pudā, bet fahlsht neshahga.
Pinschellu brahtis stingri, lai gan rahms. Mafas partijas 87 1/2% fehtlu, no dselszeta nonemamu, fahliga par 147/48 kap. pudā; leelafahm partijahm praša daudf wairaf, bet neatron pirzeju.
Stufi rahmu. Par 115 mahrg. schahweteem rudsēm mafumeem malka 105 kap., par neshahweteem 103/4 kap. pudā. Uf rudenti neta neshahga; uf augsta widu praša 100 kap. pudā.
Mufas plahnatu. Zaurmebra war dabut tikt 86 kap. pudā, par kuzu zenu drufu ari fahliga.
Weeschi drufu semahu; sirwi schahweti 103/4 mahrg. feshfahnschi dabujami par 96 kap., maifiti 107/8 mahrg. diwlanfchi par 93 kap. pudā.